

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 31 augusti 2020 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Till grund för vår bedömning ligger en översiktlig granskning av delårsrapporten som vi låtit vårt sakkunniga biträde EY göra.

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Våra väsentliga iakttagelser är:

- De redovisningsfrågor som lyfts som väsentliga inför årsredovisningen 2020 är en uppdaterad bedömning av reserveringsbehov för återställande av deponier, samt att anpassa redovisningen av exploateringsersättningar och gatukostnadsersättningar till kraven enligt god redovisningssed som gäller från 2020. Det är viktigt att dessa frågor analyseras av kommunen inför årsbokslutet som underlag för att kunna bedöma om resultat- och balansräkning är rättvisande.
- Vi noterar att koncernbolagens revisorer inte har granskat delårsboksluten för koncernbolagen och att de inte har något sådant uppdrag. Vår bedömning omfattar därför endast Södertälje kommun.
- Det lagstadgade balanskravet beräknas klaras enligt kommunstyrelsens prognos. En stor positiv resultatavvikelse föreligger kopplat till statsbidrag som beslutats under år 2020.
- Kommunstyrelsen bedömer om god ekonomisk hushållning råder utifrån bedömningar av mål inom områdena ekonomi, personal och verksamhet. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning i delårsrapporten att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för helåret 2020.
- Delårsrapporten saknar detta år en sammanställd redovisning för kommunkoncernen, vilket har presenterats tidigare år. Eftersom koncernbolagens verksamheter är väsentliga för kommunkoncernen rekommenderar vi att sammanställd redovisning upprättas i kommande delårsrapporter per augusti.
- De fortsatt stora underskotten i äldreomsorgen är oroande. Realistiska budgetar är nödvändiga för att ekonomistyrningen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt.
- Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska delårsrapporten förutom resultaträkning och balansräkning innehålla en förenklad förvaltningsberättelse. Vi ser därför positivt på att delårsrapporten omfång har minskat jämfört med tidigare år. Vi ser här fortsatta möjligheter till förenkling och effektivisering av processen.

Södertälje den 30 oktober 2020

Christer Björk

Elisabet Komheden

Erik Andersson

Ackad Barsom

Bo Fredriksson

Lena Haapala

Severios Halef

Lill Kindgren

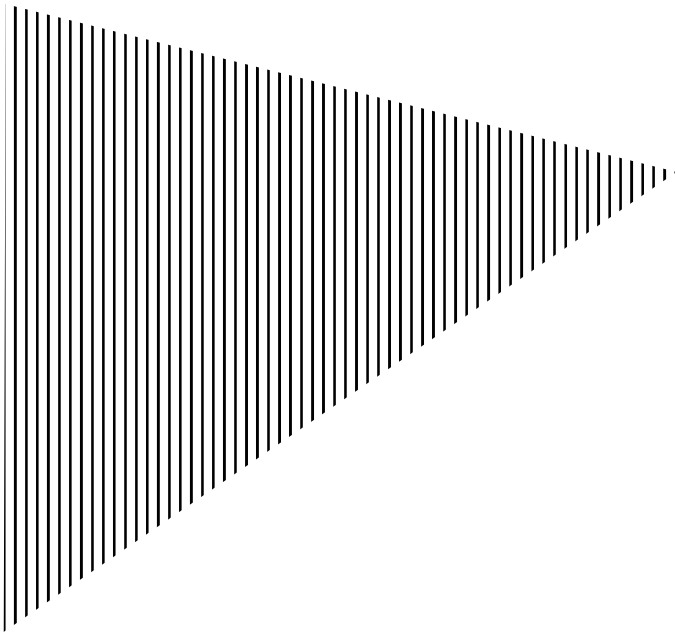
Sören Lekberg

Ester Rudolfsson Mattsson

Karin Westin Granat

Södertälje Kommun

Granskning av delårsrapport
per 31 augusti 2020

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Uppdrag och syfte	4
2.3	Avgränsning och metod.....	4
3	ÖVERSIKTLIG ANALYS	5
3.1	Delårsrapportens omfattning och utformning.....	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Analys av resultat och prognos för delårsbokslutet samt finansiell ställning.....	7
3.3.1	Utfall för perioden – Södertälje kommun	7
3.3.2	Prognos per helår 2020	8
3.3.3	Balansräkning	8
3.3.4	Nämndernas redovisning	9
4	KOMMENTARER OM MÅLUPPFYLLELSE	10
4.1	God ekonomisk hushållning	10
4.2	Avstämning av balanskravet.....	10
5	INTERN KONTROLL	10
	BILAGA 1 – REKOMMENDATIONER	13

1 Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Södertälje kommuns delårsrapport per 31 augusti 2020. De mest väsentliga iakttagelserna och slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- En översiktlig granskning av delårsbokslutet har genomförts. För att kunna bedöma om årsredovisningen är rättvisande krävs en dokumenterad analys av effekterna av den nya kommunala redovisningslagens påverkan på resultat- och balansräkning, främst gällande intäktsredovisning av gatukostnads- och exploateringsersättningar. Denna utredning behöver vara klara till årsbokslutet 2020 eftersom de nya redovisningsreglerna gäller från 2020.
- Delårsrapporten har förkortats jämfört med tidigare år vilket är positivt och ger möjlighet till att ha en mer effektiv bokslutsprocess. Vi ser ytterligare potential till effektivisering kommande år genom att fokusera än mer på avvikelseanalyser. Redovisningsprinciperna har också förkortats vilket är positivt. I och med de ändringar som beskrivs i punkten ovan är vår bedömning att dessa särskilt borde kommenteras då nya reglerna träder i kraft år 2020.
- Bedömningen av avsättningar för deponier har inte uppdaterats i enlighet med våra tidigare rekommendationer.
- Prognostiserat resultat uppgår till 177 mkr och om jämförelsestörande poster exkluderas prognostiserat resultatet till 103 mkr. Resultatet påverkas i betydande utsträckning positivt av ökade statsbidrag jämfört med budget. Exklusive ökade statsbidrag och jämförelsestörande poster skulle resultatet vara negativt.
- Kommunstyrelsen bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås. I kommunstyrelsens uppsiktrapport görs bedömningen att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås även vid årets slut.
- Kommunallagens balanskrav bedöms vara uppfyllt.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Av kommunallagens framgång att minst en delårsrapport skall behandlas av fullmäktige. Revisorerna skall enligt kommunallagen bedöma om resultatet i denna delårsrapport är förenlig med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten. I Södertälje kommun upprättas delårsrapport för bokslutet per 31 augusti.

I revisionsplanen för 2020 framgår att revisorerna som underlag för sin skriftliga bedömning av delårsrapporten har uppdragit till EY att genomföra en översiktlig granskning av delårsrapporten. I samband med denna granskning görs också en bedömning av den interna kontrollen kopplat till väsentliga räkenskapsrutiner.

2.2 Uppdrag och syfte

Enligt kommunallagen ställs krav på att revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten ska behandlas av fullmäktige. Revisorernas bedömning och rapporten från de sakkunnigas granskning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

En förutsättning för att revisorerna ska kunna göra en bedömning är att kommunfullmäktige i budget och planer har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Revisorernas uppdrag är att:

- bedöma om ett balanserat resultat kan nås vid årets slut,
- bedöma om det är troligt att de av fullmäktige antagna finansiella målen kan uppnås,
- bedöma om verksamheten drivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för verksamheten kan nås samt
- bedöma om delårsrapporten är upprättad enligt god sed för kommuner.

2.3 Avgränsning och metod

Granskningen som genomförs är översiktlig. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Den baseras främst på en analytisk granskning och intervjuer med fokus på väsentliga områden. Intervjuerna har utförts i syfte att erhålla rimliga förklaringar till resultatutfall, avvikelser mot budget och prognoser. Väsentliga konton i balansräkningen har stämts av mot underlag.

Granskningen har även inriktats på om kommunens delårsrapport är upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt egna anvisningar.

Granskningen omfattar kommunens verksamhet. Den översiktliga granskningen omfattar sålunda inte koncernbolagen.

3 Översiktlig analys

3.1 Delårsrapportens omfattning och utformning

En översiktlig granskning har skett avseende att upprättad delårsrapports struktur och innehåll följer den kommunala redovisningslagen och RKR:s rekommendationer. En delårsrapport ska enligt lagens krav innehålla resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Kommunen redogör för att redovisningsprinciperna är oförändrade sedan årsredovisningen 2019. Det är positivt att kommunen har förkortat redovisningsprinciperna i delårsrapporten men nya redovisningsregler och effekter av dessa sedan senaste årsredovisningen avlämnades ska kommenteras.

Södertälje kommun har minskat ner omfattningen på delårsrapporten jämfört med tidigare år. Vi ser positivt på detta. Vi ser dock möjligheter till fortsatt effektivisering genom att ytterligare fokusera på avvikelseanalyser i förhållande till av fullmäktige fastställda ekonomiska ramar och mål samt verksamhetsmål. Syftet med delårsrapporten är främst att uppmärksamma fullmäktige på eventuella brister i god ekonomisk hushållning och avvikelser i förhållande de mål som fullmäktige fastställt. I förarbeten till kommunala bokförings- och redovisningslagen och rekommendation från Rådet för kommunal redovisning framgår att arbetsinsatsen för delårsrapportering förväntas vara låg och fokusera på just avvikelser.

Enligt RKR är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning. Södertälje kommun har valt att inte inkludera koncernföretagen i delårsrapporten, till delar beror detta på tidsåtgången för att upprätta en sådan. Framgent bör kommunen göra en bedömning om det inte vore relevant att upprätta en sammanställd redovisning utifrån bolagskoncernen väsentlighet för kommunkoncernen.

Delårsrapporten bedöms ge en tydlig och välanalyserad bild av Södertälje kommuns ekonomiska läge.

3.2 Redovisningsprinciper

Den 1 januari 2019 trädde en ny redovisningslag i kraft för kommuner och regioner, (2018:597 förkortas LKBR). Det normgivande organet, Rådet för kommunal redovisning (RKR), har baserat på den nya lagen givit ut ny normgivning som benämns "Rekommendationer". Baserat på den nya lagen och nya rekommendationer från RKR har kommuner och regioner behövt ändra redovisningsprinciper från och med 2019, vilket påverkar kommunernas och regionernas resultat och ställning i olika avseenden jämfört med tidigare lag och normering.

En av de nya rekommendationerna är RKR R2 som behandlar hur olika typer av intäkter ska redovisas. En betydande intäkt i många kommuner är gatukostnads- och exploateringsersättningar. Baserat på tidigare normgivning har sådana intäkter som regel initialt skuldförts i kommunernas balansräkningar och sedan intäktsförts i samma takt som avskrivningar har gjorts på tillgångar som anses vara

finansierade med erhållna ersättningar. Resultateffekten av kostnaden för avskrivningar på sådana tillgångar har sålunda årligen mötts av en motsvarande intäkt som omförts från skuldsidan i balansräkningen.

RKR normerade i RKR R2 (intäktsrekommendationen) att när en kommun erhåller gatukostnads- och exploateringsersättningar så ska dessa redovisas som intäkt i sin helhet när det inte längre föreligger en förpliktelse mot finansiären. Dvs när kommunen enligt en gatukostnadsutredning eller exploateringsavtal har fullföljt sina förpliktelser mot finansiären föreligger inte längre någon skuld mot denna och de erhållna medlen ska sålunda intäktsföras. Logiken i detta är att när posten inte längre uppfyller definitionen av att vara en skuld ska den intäktsföras.

Under 2019 vållade förändringen debatt då flera kommuner ansåg att förändringen skulle leda till betydligt mer volatilt resultat i kommunerna än tidigare och att detta inte var önskvärt. RKR:s styrelse inbjöd till seminarier och dialog med kommunerna under hösten 2019 för att diskutera frågan och beslutade därefter vid ett styrelsemöte den 17 oktober att ge ut en reviderad version av RKR R2 Intäkter. RKR:s slutsats är att inkomster från gatukostnads- och exploateringsersättningar samt bidrag från privata bidragsgivare, ska intäktsredovisas när intäktskriterierna är uppfyllda och det inte längre finns någon förpliktelse gentemot motparten. Intäktsredovisningen ska inte påverkas av de principer som tillämpas för avskrivningar. Det synsätt har sitt ursprung i internationell redovisningsstandard för både privat och offentlig sektor och annan svensk redovisningsstandard. Med hänsyn till att beslut fattades sent i RKR under året beslöt RKR att tillämpningstidpunkten av rekommendationen skulle skjutas fram, och träda i kraft för räkenskapsåret 2020 (tidigare tillämpning uppmuntrades emellertid).

En genomgång av ett antal kommuners årsredovisningar för 2019 visar att några valde att förtidstillämpa RKR R2 2019 medan andra valt att inte göra det. Södertälje kommun valde att 2019 fortsatt redovisa gatukostnads- och exploateringsersättningar enligt tidigare praxis och måste sålunda göra principförändring 2020, samt räkna om tidigare jämförelsetal. Södertälje kommun kommenterade övergången till RKR R2 i sin årsredovisning 2019 och skrev då att de valt att inte tillämpa de nya reglerna 2019. Kommunen lämnade dock upplysning om den bedömda effekten av förändrade principer för redovisning av exploateringsersättningar i årsredovisningen 2019, vilket ska göras enligt de upplysningskrav som följer av 9 kap. 3 § i LKBR. Sådan upplysning saknas i delårsrapporten för 2020 men kommunen hänvisar till att samma redovisningsprinciper gäller som för årsredovisningen 2019 så indirekt framgår viss informationen.

Vi kan konstatera att Södertälje kommun i delårsbokslutet per 31 augusti 2020 fortfarande inte gjort principförändringen, vilket därmed är i strid med god redovisningssed. Kommunen har inte upplyst om beloppsmässiga effekter på resultat och ställning om byte av princip hade gjorts (utöver hänvisning till tidigare årsredovisning, som tidigare nämnts). Kommunen behöver under hösten 2020 utreda vilka poster som berörs av förändringen i RKR R2 för att möjliggöra efterlevnad av det nya regelverket till årsredovisningen för 2020.

Slutsatser/bedömningar

Vi har i vår rapportering vid granskningen av såväl delårsbokslut 2019 som årsbokslut 2019 upplyst kommunen om att ändring av principer måste ske under 2020 för att lagens krav på rättvisande bild ska uppnås. Detta har inte hörtsammats av kommunstyrelsen.

Effekterna på kommunens resultat och ställning går inte att bedöma eftersom kommunen inte gjort någon utredning av effekterna. Vi kan dock konstatera att de skuldförda beloppen i balansräkningen är väsentliga men hur stor andel som bör resultatföras respektive föras mot eget kapital behöver utredas av kommunen. Vi kan därför inte bedöma huruvida det föreligger fel som är av väsentlig karaktär i bokslutet. Kommunen lämnar heller inte upplysning om den bedömda effekten av förändrade principer för redovisning av gatukostnadsersättningar och exploateringsersättningar i delårsrapporten för 2020.

3.3 Analys av resultat och prognos för delårsbokslutet samt finansiell ställning

3.3.1 Utfall för perioden – Södertälje kommun

Delårsresultatet uppgår per augusti 2020 till 360 mkr, en ökning jämfört med motsvarande period föregående år om 188,9 mkr.

Resultaträkning (mkr)	Utfall 2001–2008	Utfall 1901–1908	Förändring
Verksamhetens intäkter	706,8	696,3	10,5
Verksamhetens kostnader	-4 445,5	-4 371,3	-74,2
Avskrivningar	-92,9	-79,4	-13,5
Verksamhetens nettokostnad	-3 831,2	-3 754,4	-76,8
<i>Därav jämförelsestörande poster</i>	<i>-40,1</i>	<i>-15,9</i>	<i>-24,2</i>
Skatteintäkter	2 719,1	2 653,0	66,1
Generella statsbidrag och utjämning	1 432,8	1 242,4	190,4
Finansiella intäkter	137,2	164,3	-271
Finansiella kostnader	-97,8	-134,2	36,4
Resultat efter finansiella poster	360	171,1	188,9

Resultatet, om jämförelsestörande poster exkluderas, uppgår till 319,9 mkr (föregående år 155 mkr).

Verksamhetens intäkter har ökat med 10,5 mkr vilket främst beror på större exploateringsvinster än vid samma period föregående år samt att sjuklöneersättningar har erhållits. Om exploateringsvinsterna exkluderas har verksamhetens intäkter minskat med 21 mkr. Intäkterna exklusive exploateringsvinster har därmed minskat mot samma period föregående år. Viss minskning är hänförlig till minskade schablonintäkter, ersättning för etableringsinsatser samt lägre intäkter för parkeringsavgifter och markupplåtelse.

Verksamhetens kostnader har ökat med 74,2 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen är bland annat hänförlig till ökade pensionsersättningar till följd av byte till Skandia vilka gav en ny prognos för avsättningar. Semesterlöneskulden har ökat med 45 mkr mot föregående period vilket är en effekt av Covid-19 där färre semesterdagar har tagits ut under året, samtidigt har även sjuklönekostnader ökat även det till följd av Covid-19.

På övergripande nivå har skatteintäkter och generella statsbidrag, ökat med 6,6 % medan nettokostnadsutvecklingen har ökat med 2,1 %. För 2019 var det ett positivt utfall på helår och prognosen för 2020 visar också på ett positivt utfall. Det positiva resultatet för 2020 är främst på grund av de generella statsbidrag som erhållits i samband med Covid-19.

Jämförelsestörande poster utgörs främst av exploateringsresultat och är hänförligt till försäljning av mark.

3.3.2 Prognos per helår 2020

Utfallet per 2020-08-31 uppgår till 360 mkr och kommunen prognostiserar ett resultat om 177 mkr för helår 2020 vilket således är en försämring med 183,3 mkr jämfört med delårsresultatet. Vissa verksamheter är mer kostnadsintensiva under hösten vilket även framgår av nämndernas prognoser. Semesterlöneskulden är också som lägst i samband med tertial 2 och ökar sedan successivt i verksamheterna under hösten. Prognostiserat resultat exkl. jämförelsestörande poster uppgår till 103 mkr.

3.3.3 Balansräkning

Avsättning för deponier

Kommunen redovisar en avsättning om 29 mkr hänförlig till framtida utgifter för sanering och återställning av deponier. Avsättningen redovisades första gången i bokslutet 2018-12-31 där 35 mkr redovisades i resultatet för framtida åtaganden.

Avsättningen baseras på en riskklassificering som har gjorts av respektive deponi där det finns fyra riskklasser, låg, medellåg, medelhög och hög. För respektive riskklass finns även en uppskattad återställningskostnad per kvm. Avsättningen bygger således på pris/kvm för den aktuella riskklassen för respektive deponi multiplicerat med antalet kvadratmeter för respektive riskklass. Enligt RKR ska saneringskostnader identifieras i samband med förvärv av marken för att sedan kostnadsföras linjärt över perioden i form av avskrivningar. Eftersom uppskattning av återställandeutgifter inte historiskt gjorts i samband med anskaffning av deponi skulle ett alternativ kunna vara att göra en linjär avsättning årligen med slutdatum när deponin ska återställas och att kommunen då totalt har gjort avsättningar motsvarande totalt saneringsbehov. Detta är inte fullt ut i enlighet med teoretisk redovisningsteori men skulle få samma årliga resultatbelastning och vi har därför bedömt att tillvägagångssättet är rimligt.

Södertälje kommun gjorde under år 2018 en genomgång av befintliga deponier som kräver återställning enligt Länsstyrelsen. Tillämpad modell var dock inte i enlighet med god redovisningssed. Kommunen gjorde en uppdaterad beräkning efter revisionens genomförande 2018 (i början på 2019) vilket visade på en avvikelse om 18 mkr som felaktigt belastade resultaträkningen 2018. Korrigerig

skulle ske under 2019 för att säkerställa en korrekt tillämpning enligt god redovisningssed i bokslutet 2019. Ingen ändring gjordes under 2019 och vi noterar att ingen ändring har gjorts under 2020. Årets förändring motsvarar en upplösning om 4 mkr vilken möts av inkomna fakturor. Vår bedömning kvarstår att en översyn snarast behöver göras för att säkerställa att redovisningen per 2020-12-31 är i enlighet med god redovisningssed.

3.3.4 Nämndernas redovisning

Nämnd	Bokslut	Bokslut	Budget	Prognos budgetavvikelse
(Mkr)	2001 – 2008	1901- 1908	2001 - 2008	2001 - 2012
Järna kommunalnämnd	6,9	4,1	0	0,9
Hölö/Mörkö kommunalnämnd	2,7	-0,3	0	0
Vårdinge kommunalnämnd	2,4	1,9	0	0,8
Enhörna kommunalnämnd	1	1,7	0	-0,7
Summa kommunalnämnder	13	7,4	0	1,0
Omsorgsnämnden	12	3,5	0	5,1
Socialnämnden	19,8	8,3	0	13,0
Äldreomsorgsnämnden	-59,9	-50,3	0	-76,1
Överförmyndarnämnden	-0,8	0,7	0	0,3
Utbildningsnämnden	86,5	69,8	0	-4,5
Kultur och Fritidsnämnden	5,1	2,4	0	-0,2
Stadsbyggnadsnämnden	5,6	4,2	0	2,5
Miljönämnden	1,6	1,8	0	0,6
Teknisk nämnd	1,6	-10,2	0	-5,4
KS/Ksk och politisk ledning	12,3	15,8	0	3,7
Revision	1,5	0,9	0	0
Summa facknämnder	85,3	46,9	0	-61
Centrala poster	262	116,8	0	237
Årets resultat	360,3	171,1	0	177,0

Nedan kommenteras på de nämnder som har störst avvikelser mot budget alternativt större avvikelser i prognosen.

Äldreomsorgsnämnden redovisar ett underskott om 59,9 mkr. Underskottet förklaras av volymökningar som nämnden inte har kompenserats för, ineffektivitet inom egenregiverksamheter samt merkostnader till följd av Covid-19. Covid-19 har

medfört att förutsättningarna för att arbeta efter framtagna åtgärder har ändrat tidigare planer. En fördjupad granskning av styrningen av äldreomsorgsnämnden har gjorts och har rapporterats separat (revisionsrapport nr 3/2020).

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 86,5 mkr. Överskottet per delårsbokslutet beror i huvudsak på att semesterlöneskulden är som lägst vid T2. På helår prognostiseras ett underskott om 4,5 mkr. Bedömt underskott är lägre än tidigare lämnad prognos till följd av erhållen ersättning för sjuklönekostnader (16 mkr), en avskrivningskostnad som kommer att tas centralt av kommunen (8 mkr). Underskottet beror på flera faktorer och däri ingår avvecklingskostnader. Flera skolor har satt upp åtgärdsplaner för att nå budget i balans.

Centrala poster redovisar ett överskott om 262 mkr och förklaras av högre skatteintäkter inklusive generella statsbidrag. Vidare ingår även exploatering, och försäljning av tomter. Prognos för helår uppgår till ett överskott om 237 mkr. Avvikelsen är bland annat hänförlig till högre bidrag från staten till följd av Covid-19.

4 Kommentarer om måluppfyllelse

4.1 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige har utifrån begreppet "god ekonomisk hushållning" fastställt finansiella mål, verksamhetsmål samt mål för kommunen som arbetsgivare. Måluppfyllelsen för dessa mål sammantaget ska återspegla huruvida en god ekonomisk hushållning föreligger.

Kommunen presenterar en uppföljning på respektive delmål i delårsrapporten. Det finansiella målet bedöms vara uppfyllt och bedömningen av verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen hittills är tillfredsställande. Vad gäller kommunen som arbetsgivare är en av tre indikatorer uppfyllda. Bedömningen är dock att målet kommer vara uppfyllt med hänsyn taget till de speciella omständigheter som råder under 2020 på grund av pandemin.

Kommunen gör en bedömning att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås på helår.

4.2 Avstämning av balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner redovisa positiva resultat, vilket innebär att de löpande intäkterna skall täcka de löpande kostnaderna. Balanskravsresultatet per 2020-08-31 uppgår till 320 mkr.

5 Intern kontroll

I samband med den översiktliga granskningen av intern kontroll har väsentliga processer kopplade till den finansiella rapporteringen granskats. Granskningen har tagit sin utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys. Granskningen har därmed inriktats på de mest väsentliga riskområdena i redovisningen och är således inte av sådan omfattning att den klarlagt samtliga svagheter som kan förekomma i kommunens kontrollsystem.

Detta har skett genom intervjuer samt inhämtande av relevant dokumentation. För respektive process har en transaktion följts genom hela flödet för att säkerställa att de kontroller som beskrivs genomförs och fungerar som tänkt. De processer som har granskats är:

- Bokslutsprocessen
- Intäktsprocessen kopplad till Tekniska nämnden
- Löneprocessen
- Inköps- och utbetalningsprocessen
- Investering- och exploateringsprocessen
- Finansieringsprocessen

Granskningen av investeringsprocessen har för 2020 bedömts förbättrad jämfört med tidigare år. Vi har kunnat erhålla efterfrågade dokument vilket inte var möjligt föregående år. För det valda stickprovet har vi inte kunnat bekräfta att det ingick i den budget som har godkänts av kommunfullmäktige.

För exploateringsverksamheten noteras att en översyn har påbörjats av upparbetade tillgångar och skulder. Utifrån den redovisning som har tillämpats har det funnits svårigheter att spåra transaktioner. Från och med 2021, när kommunen byter redovisningssystem, planerar kommunen att ändra uppsättningen av redovisningsmässig hantering av exploateringsposter vilket troligen gör redovisningen enklare. Vi noterar också att exploateringstillgångar och exploateringskulder nettoredovisas men borde bruttoredovisas.

Vi har genomfört stickprovvis granskning av intäkter inom Tekniska nämnden och den största posten avser parkeringsintäkter. Granskningen har främst varit riktad mot erhållna intäkter från Transportstyrelsen. Kommunen erhåller löpande en lista över vilka intäkter de borde få in. Med vetskapen om att alla utställda parkeringsföreteelser ej kommer att betalas i sin helhet redovisas endast 85 % av de intäkter som framgår av listan från Transportstyrelsen. Procentsatsen grundar sig på en tidigare anställds beräkning och ingen årlig översyn genomförs av denna. Kommunen kan heller inte matcha inkommande betalningar mot den lista som erhållits. I och med den osäkerhet som finns rörande erhållna intäkter och inbetalningar är vår bedömning att kommunen snarare borde redovisa intäkter i takt med erhållen inbetalning. Redovisningen borde inte skilja sig nämnvärt mot tillämpad modell på årsbasis samtidigt som risken för fel minskar avseende redovisade intäkter respektive upplupna intäkter.

Vid granskningen identifierades att det inte finns några särskilda attestrutiner för när konsulter innehar en chefsposition och ska attestera fakturor, de faller inom det normala attestregelverket. Organisationer har olika syn på det, inom vissa organisationer får inga konsulter slutattestera fakturan medan i andra organisationer inträder konsulten i en "anställds roll". Det finns för- och nackdelar med båda synsätten men det kan ändå vara värt att bedöma eventuella risker som finns när en extern individ attesterar fakturor samt om det finns behov av att implementera en stickprovvis kontroll eller dylikt för dessa. Vi vill dock lyfta fram att vi inte har identifierat några avvikelser kopplat till detta utan ämnar endast lyfta fram området som en risk.

Vi har tidigare lämnat rekommendationer kopplat till investeringsprocessen och särskilt noterat brister rörande byggnationen av parkeringsdäcket. Under årets granskning noteras att kommunen har dragit lärdom av de brister och problem tidigare har uppstått och identifierats. Vi ser positivt på att kommunen har tagit till sig och arbetar med förbättringar. Vår bedömning är att Tekniska nämnden bör arbeta tillsammans med den centrala ekonomiavdelningen för att utforma arbetsprocesser som kan fungera väl för båda parter. Vi noterar att vissa gap riskerar att uppstå, exempelvis kring utrangeringar och vem som ansvarar för vad. En fördjupad granskning av investeringsprocessen i Tekniska nämnden pågår och kommer att avrapporteras separat.

Bedömning

Vår bedömning är att den interna kontrollen i allt väsentligt är tillräcklig men det finns ett antal förbättringsområden vilka redovisas i Bilaga 1 i form av rekommendationer.

Södertälje den

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Rebecca Ersryd
Auktoriserad revisor

Bilaga 1 – Rekommendationer

Område	Rekommendation	Åtgärdad?		
		Ja	Del -vis	Nej
<i>Intern kontroll</i> Löneprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att implementera en kontroll avseende genomgång av logglistor med avseende på ändringar av fasta data samt stickprovvis granska gjorda ändringar för att identifiera obehöriga ändringar.			X
<i>Intern kontroll</i> Löneprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att förstärka kontrollen avseende att löner attesteras innan utbetalning sker för att minska risken för felaktiga utbetalningar.	X		
<i>Intern kontroll</i> Löneprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att dokumentera den uppföljning som görs av s k fellistor för att öka spårbarheten till utförda kontroller.			X
<i>Intern kontroll</i> Investerings- processen (2017)	Kommunen rekommenderas att förstärka rutinen avseende upprättande av investeringsmall för investeringar. Vidare rekommenderas att investeringsmallen attesteras av behörig person inför aktivering av projekt.			X
<i>Intern kontroll</i> Inköpsprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att följa upprättade rutiner avseende att attest av inköpsordrar ska ske av överordnad och inte beställaren själv.			X
<i>Intern kontroll</i> Inköpsprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att implementera systemstöd som påvisar vilka ändringar som har gjorts i exempelvis i fasta data i ekonomisystemet samt rekommenderas stickprovvis granskning av gjorda ändringar mot verifierande underlag för att minska risken för felaktiga ändringar.			X
<i>Intern kontroll</i> Inköpsprocessen (2017)	Kommunen rekommenderas att tillse att dualitet krävs vid uppläggning av nya leverantörer i leverantörsregistret för att minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel vid uppläggning av nya leverantörer.			X
<i>Intern kontroll</i>	Kommunen rekommenderas att se över rutinen för intäkter hos Tekniska nämnden där någon uttalad borde ha helhetsbilden av intäktsflödet, för			

Intäkter tekniska nämnden (2020)	att minska risken för fel eller förlorad information i flödet.			
--	---	--	--	--